

HLJÓÐKERFALEIGA

MIÐVIKUDAGUR 25. JÚLÍ 2012

Kynningarblað Vönduð og góð hljóðkerfi á helstu hátíðum landsins.

BJÖRK Á HRÓARSKELDU

BJÖRK GUÐMUNDSDÓTTIR kom fram á lokatónleikum Hróarskelduhátíðarinnar í Danmörku 8. júlí sl. þar sem hún lék lög af nýjasta disknum, *Biophilia*. Tónleikarnir á Hróarskeldu eru hluti af tónleikaferð Bjarkar. Miklu skiptir fyrir góða tónlistarmenn að hljóð- og ljósakerfi séu af vönduðustu gerð. Björk hefur lagt mikinn metnað í vandaðan sviðsbúnað.

Unnið með fagurfræðina

Fjölbreytt verkefni einkenna störf hljóðmanna. Þeir starfa meðal annars í hljóðverum, fjölmiðlum og við stjórn ýmissa viðburða. Bakgrunnur margra þeirra er úr tónlistinni en nú sækja fleiri sér menntun á þessu sviði, bæði heima og erlendis.

Starf hljóðmanns er fjölbreytt og skemmtilegt. Þeir starfa meðal annars við upptökur í hljóðverum, í útvarpi og sjónvarpi og við uppsetningu og stjórn ýmissa viðburða, til dæmis tónleika og ráðstefna. Jóhann Rúnar Þorgeirsson hefur starfað sem hljóðmaður í tæplega tíu ár og er menntaður sem slíkur frá SAE Institute sem er alþjóðlegur skóli með útibú víða um heim. „Starfið er í raun mjög margþætt enda starfa hljóðmenn á ýmsum sviðum. Sjálfur finnst mér skemmtilegast að vinna á tónleikum. Þá sé ég til þess að rétt heyrir í öllum hljóðferum og hljóðnemum. Styrkleikinn þarf að vera réttur á öllum stöðum. Þetta er ákveðin fagurfræði sem hægt er að vinna misvel en sé vinnan vel unnin tekur hún verkid upp á annað stig.“ Í dag býður Stúdíó Sýrland upp á nám fyrir verðandi hljóðmenn í samstarfi við Tækniskólan. Jóhann segir námið vera mjög gott og gagnlegt fyrir þá sem hafa áhuga á faginu og vel samamburðarhæft við sambærilegt nám erlendis.

„Starfið er í raun mjög margþætt enda starfa hljóðmenn á ýmsum sviðum,“ segir Jóhann Rúnar Þorgeirsson hljóðmaður. MYND/STEFAN

Jóhann segir hljóðmenn starfa víða og í raun á flestum þeim stöðum þar sem hljóð kemur við sögu. „Alls staðar þar sem þú heyrir hljóð, til dæmis í fjölmiðlum

og fjarskiptum, þar koma hljóðmenn við sögu eða sambærilegir sérfræðingar sem hafa sérhæft sig í hljóðfræði.“ Sjálfur hefur Jóhann starfað við sviðsstjórn á tónleikum,

við upptökur í hljóðveri og við uppsetningu á búnaði fyrir sjónvarpsútsendingar. „Starf hljóðmanns í upptökuverum er líka mjög fjölbreytt og snýr ekki bara að upptöku

tónlistar. Þar fer líka fram upptaka sjónvarpsefnis og talsetning auglýsinga. Svo er heill heimur af viðburðum sem hljóðmenn starfa við, til dæmis brúðkaup og ýmsar ráðstefnur.“

Í starfi sínu sem hljóðmaður hefur Jóhann kynnst mörgu skemmtilegu fólki og ferðast víða. Hann hefur til dæmis ferðast talsvert með íslenskum hljómsveitum erlendis og starfað sem hljóðmaður þeirra víða í Evrópu. „Ég hef ferðast með hljómsveitum eins og Mammút, Dikta og Agent Fresco. Þessar hljómsveitir hafa verið að spila á litlum stöðum og fjölmennum tónlistarhátíðum. Á þessum ferðalögum sér maður að kunnátta íslenskra hljóðmanna er almennt góð og þeir eru kröfuharðir þegar kemur að tækjabúnaði.“

Bakgrunnur margra íslenskra hljóðmanna er úr tónlistinni en sjálfur fór Jóhann öfuga leið. „Ég hafði aldrei spilaði í hljómsveit áður en núna er ég auðvitað kominn í hljómsveit. Það má segja að ég hafi byrjað að spila út frá tæknihliðinni ólíkt flestum kollegum mínum.“

Kominn með draumakerfið

Óli Valur Þrastarson rekur hljóðkerfaleiguna Ofur hljóð en hann er einnig þekktur sem plötusnúður undir nafninu Óli Ofur. Hann leggur ofuráherslu á hljómgæði og hefur valið hágæða breskt hljóðkerfi, Funktion One, með það fyrir augum.

Ég lá vakinn og sofinn yfir netinu í þrjú ár í leit að besta kerfinu og ákvað að lokum að fjárfesta í Funktion One auk þess sem ég fékk umboðið á Íslandi,“ segir Óli Valur Þrastarson, hljóðmaður á RÚV og eigandi hljóð- og ljósakerfaleigunnar Ofur hljóðkerfi.

„Ég ákvað að fara þá leið að setja hljóð í fyrsta sæti en ekki þætti eins og útlit, þyngd, rúmmál og hversu gott væri að flytja kerfið á milli staða og setja það upp. Það er því ansi stórt og þungt og svolítið ógnvekjandi en það hljómar ótrúlega vel, enda leyfa framleiðendurnir eðlisfræðinni að ráða för,“ segir Óli og útskýrir frekar: „Það er ekki verið að minnka hátalara og leiðréttu fyrir það eftir á heldur eru boxin hönnuð eins og þau þurfa að vera til að hljóma sem best.“

Hugsjónamenn að baki

Kerfið er að sögn Óla framleitt í Bretlandi af miklum hugsjónamönnum. „Þeir sáu um fyrstu Glastonbury-hátíðirnar og hönnuðu hljóðkerfi sem Pink Floyd túruðu með á áttunda áratugnum svo dæmi séu nefnd. Þeir eru því búnir að vera lengi í bransanum og kunna sitt fag. Þeir stofnuðu áður Turbosound sem Nýherji er nú með umboðið fyrir en misstu tókin á gæðaeftirlitinu eftir að hafa selt hluta fyrirtækisins frá sér. Þeir byrjuðu því upp á nýtt með Funktion One og settu hljómgæðin á oddinn.“

Vinsælt á Ibiza

Óli Valur hefur verið að bralla með hljóðkerfi síðastliðin tíu ár. „Þetta byrjaði allt þegar ég var

Kerfið er framleitt í Bretlandi af miklum hugsjónamönnum.

að stíga „mín fyrstu skref í plötusnúðingnum. Ég spilaði víða og var mikið um ómerkileg hljóðkerfi. Ég byrjaði að sanka að mér búnaði, fann fyrir eftirspurn og fór að fikra mig út á leigumarkaðinn. Upphaflega voru þetta ódýrar græjur en mér tókst að búa til peninga fyrir draumahljóðkerfinu.“ Óli Valur segir Funktion One kerfið mikið notað á stórum klúbbum víða um heim og er það til að mynda útbreitt á dansstöðum á Ibiza.

Fjölmörg verkefni

Hér heima hefur Óli Valur fengið við fjölmörg skemmtileg verkefni enda vita menn að hann starfar af ástríðu og metnaði. „Ég sá meðal annars um allt hljóð á AK Extreme, var með tjald og dagskrá á Bestu útihátíðinni, sá um stóru eftirpartíin á LungA, sá um Faktorý á Iceland Airwaves auk þess sem ég hef séð um tæknimál á flestum stærri danstónlistarviðburðum undanfarinna ára, meðal annars fyrir Party Zone, Techno.is, Breakbeat.is og fleiri. Að undanförunu hef ég verið að stækka hljóðkerfið og hafa bönd

Funktion One-kerfið á Bestu útihátíðinni.

eins og GusGus sýnt því mikinn áhuga. Þá hef ég sem umboðs aðili gert tilboð inn á þó nokkra skemmtistaði og fengið jákvæð viðbrögð.“

Óli Valur tekur að sér ýmis konar verkefni og leigir sömuleiðis ódýrari kerfi fyrir stórar sem smáar uppákomur. „Ég hef séð um ráðstefnur og útgáfutónleika, inni- og útihátíðir. Hann segir sóknarfærin liggja víða. „Ég væri til dæmis til í að heyra í menntaskólunum og vildi gjarnan þjónusta þá í kringum skólaböll og annað í þeim dúr.“ Á heimasíðunni www.ofur.is má sjá yfirlit yfir þau tæki sem Óli hefur á boðstólum og ýmsa tilboðspakka. Áhugasömum er bent á að hafa samband á ofur@ofur.is.

Óli Valur hugsaði sig vel um áður en hann valdi Funktion One-hljóðkerfið. Hljómgæði voru honum efst í huga við valið. MYND/NERIN

Jón Skuggi, hljóðmaður hjá HljóðX, segir mikil þægindi fólgin í því að leigja hljóðkerfi í stað þess að fjárfesta í þeim.

MYND/ERNIR

Úrvals hljóðkerfi fyrir öll tilefni

HljóðX býr yfir nýjustu og bestu tækni á sviði hljóðkerfa. Fyrirtækið er umsvifamikill aðili í leigu hljóðkerfa auk þess að reka verslun með hljóðkerfi og tengda hluti. Undanfarin ár hefur HljóðX komið að uppsetningu hljóðkerfa fyrir stóra og smærri viðburði.

Fyrirtækið HljóðX hefur á nokkrum árum haslað sér völl sem eitt stærsta þjónustufyrirtæki landsins í ráðgjöf og lausnum á sviði hljóð- og ljósabúnaðar. Starfsmenn fyrirtækisins búa yfir áralangri reynslu í umsjón og tæknivinnslu hvers kyns hljóð- og ljósabúnaðar og sinna margvíslegum og oft flóknum þörfum viðskiptavina.

Jón Skuggi, hljóðmaður og verkefnastjóri hjá HljóðX, er einn reynslumesti hljóðmaður landsins enda búinn að starfa í faginu í tæplega 30 ár. Hann segir HljóðX sjá um uppsetningu hljóðkerfa í tengslum við stóra og smáa viðburði. „Við komum að uppsetningu tónleika, ráðstefna, vörusýninga og veisluhalda svo eitthvað sé nefnt.“ Jón segir mikil þægindi fólgin í því fyrir fyrirtæki og stofnanir að leigja hljóðkerfi frekar en að fjárfesta sjálf í þeim. „Leigjendur hljóðkerfa geta þannig gert miklar kröfur um góðan búnað. Fyrir þá sem nota hljóðkerfi sjaldan er mikill kostnaður fólgin í því að liggja með ónotað kerfi á lager. Slíkt fyrirkomulag hentar engum nema þeim sem eru með kerfið í stöðugri notkun.“ Auk leigu hljóðkerfa, ljósabúnaðar, skjávarpa og útisviða er HljóðX líka verslun sem sérhæfir sig í sölu á hljóðkerfum og tengdum hlutum.

Nýjasta tækni í boði

HljóðX leggur mikla áherslu á að vera með tæki frá bestu framleiðendum heims í hverjum vöruflokki

og fyrirtækið endurnýjar tækjabúnað sinn reglulega. „Við höfum fjárfest mikið í stafrænni tækni en hún hefur verið í hraðri þróun undanfarin ár og sparar mikinn tíma við uppsetningu hljóðkerfis og um leið vinnuafli. Mestallur búnaður okkar er innan við þriggja ára þannig að við erum stöðugt að fylgjast með og innleiða nýjungar.“

Stór fyrirtæki og sveitarfélög eru stærstu viðskiptavinir HljóðX en smærri fyrirtæki, félagasamtök og einstaklingar leigja líka hljóðkerfi fyrir ýmsa viðburði. „Stóru fyrirtækin leigja hljóðkerfi í tengslum við árhátíðir, ráðstefnur og ýmsar aðrar uppákomur. Sveitarfélögin nýta hljóðkerfin fyrir bæjarhátíðir sínar, hátíðarhöld í tengslum við 17. júní, jólatrésskemmtanir og ýmsa árvissa viðburði. Svo eru auðvitað tónleikahaldarar í viðskiptum hjá okkur þegar þeir flytja inn erlenda listamenn eða eru að skipuleggja tónleika fyrir innlendar hljómsveitir.“

Hentugar lausnir fyrir smærri aðila

Að sögn Jóns eru smærri aðilar líka stór hluti af viðskiptavinum fyrirtækisins. „Yfir sumartímann eru til dæmis mörg brúðkaup haldin þar sem margir leigja hljóðkerfi. Sumartímann fylgja líka garðveislur og svo er vinsælt að leigja hljóðkerfi í tengslum við stórafmæli og önnur einkasamkvæmi. Þetta er yfirleitt ekki flókin búnaður í þessum tilfellum, oft bara tveir hátalarar og einn hljóðnemi.“ Starfsmenn fyrirtækisins

sjá í flestum tilfellum um alla uppsetningu á búnaði auk þess að taka hann niður. Það er helst í tengslum við smæstu viðburðina sem leigjendur gera þetta sjálfir.

Leiga hljóðkerfa hefur aukist

Meðal viðburða sem HljóðX hefur komið nálægt undanfarið má nefna stórtónleika Of Monsters and Men í Hljómskálagarðinum fyrr í þessum mánuði sem var að mati Jóns mjög vel heppnað verkefni. „Við erum síðan búin að sjá um Ljósanótt í Reykjanesbæ undanfarin sex ár sem er mjög stórt verkefni. Einnig höfum við unnið að Gay Pride hátíðinni í nokkur ár ásamt hátíðarhöldum í tengslum við 17. júní og Menningarnótt í Reykjavík. Þessa dagana eru það tónleikar LungA á Seyðisfirði, stórt og mikið skátamót á Úlfliótsvatni, stórtónleikar með Siggú Beinteins í Háskólabíói og svona mætti lengi telja.“

Leiga hljóðkerfa hefur vaxið mikið undanfarin ár hérlendis. Bæjarhátíðum hefur fjölgað mikið undanfarin ár, ráðstefnum fjölgað og sífellt fleiri smærri aðilar og einstaklingar sjá hag sinn í leigu hljóðkerfa. „Við sjáum það að þó að stórir aðilar hafi bæst inn á markaðinn á síðasta ári hefur veltan hjá okkur aukist til muna á sama tíma. Við byggjum á persónulegri þjónustu og lausnum fyrir stór sem smá verk og þeir sem koma til okkar einu sinni vilja vinna með okkur áfram.“

Nánari upplýsingar má finna á www.hljodx.is.

HljóðX hefur komið að fjölda stórra og smárra verkefna undanfarin ár.

MYND/HJÓÐX

Það er alltaf nóg að gera hjá EB KERFUM á Selfossi en fyrirtækið fagnar 20 ára afmæli á árinu.

Sviðið á Kótelettunni í sumar. Hátíðin var á Selfossi.

EB KERFI hafa séð um tónleika Frostrósa.

Einar Björnsson hefur verið einn eigandi frá upphafi.

Á vaktinni í tuttugu ár

Einar Björnsson hjá **EB KERFUM** á Selfossi hefur komið nálægt flestum stærstu tónleikum og útihátíðum á Íslandi. Fyrirtækið heldur upp á 20 ára afmælið á þessu ári og er að setja upp fimmtánda Þjóðhátíðina í Eyjum.

EB Kerfi býður heildarlausnir fyrir stærri sem smærri hátíðir, tónleika og viðburði. Fyrir utan hljóð- og ljósakerfi útvegjar fyrirtækið allt sem þarf hvort sem beðið er um í veislur eða aðrar uppákomur með heildarlausn í huga. Núna er Einar að leggja lokahönd á undirbúning fyrir Þjóðhátíð í Vestmannaeyjum og Unglingalandsmót UMFÍ sem fram fer á Selfossi um Verslunarmannahelgina. „Ég leigi kerfi um allt land þótt fyrirtækið sé staðsett á Selfossi. Ég er til dæmis að setja upp fimmtánda Þjóðhátíðina í Eyjum,“ segir Einar en fyrirtæki

hans er eitt það elsta og þekktasta í þessum bransa á landinu.

„Við erum með hljóð- og ljósakerfi og svið af dýrustu og vönduðustu gerð. Ég hef veitt þjónustu fyrir smærri sem stærri veislur, hátíðir eða tónleika,“ segir Einar sem setti upp tónleika Deep Purple, White Snake, Frostrósa og margra fleiri stórstjarna í Laugardalshöll. „Flestir þessara stóru tónleika voru fyrir kreppu en ég á von á því að þróunin verði aftur í stærri og fjölmennari tónleika þegar meira jafnvægi kemst á þjóðfélagið.“

Einar hefur komið að þúsundum viðburða og tónleika undanfarin

20 ár þannig að reynslan er mikil og hann er stöðugt með puttann á púlsinum. Einar er eini eigandi fyrirtækisins en hefur her öndvegismanna í vinnu, eins og hann orðar það. „Ég legg áherslu á mikinn sveigjanleika við kunnann og er því á vaktinni allan sólarhringinn til að þjónusta hann í sínum fjölbreyttu og óútreiknlegu aðstöðum,“ segir hann.

Einar spilaði í hljómsveit á yngri árum sem kveikti áhuga hans á hljóð- og ljósakerfum. Eitt leiddi af öðru þannig að hann rekur einnig í dag skemmtistaðinn Hvítahúsið á Selfossi og útvarpsstöðina Suður-

land FM. „Við lifum og hrærumst í því að skemmta fólkinu á öllum vígstöðvum og erum upptekin af því,“ segir Einar en hann stóð meðal annars fyrir hátíðinni Kótelettan í sumar á Selfossi.

„Þrjár gámar af tækjum eru á leið á Þjóðhátíð í Eyjum og umsvifin eru sömuleiðis mjög mikil fyrir landsmótið þannig að hér er nóg að gera,“ greinir Einar frá en þess má geta að hann hefur verið með flotta kúnna og nefnir Björgvin Halldórsson, Skítamóral, Á móti sól, Land og syni, Írafár, Studmenn auk fjölda annarra síðustu tuttugu árin.

Einar var liðlega 17 ára þegar hann byrjaði með fyrirtækið en faðir hans, Björn Ingi Gíslason var um tíma í hljómsveitinni Mánum og bróðir hans, Kjartan Björnsson rakari á Selfossi, hefur verið öflugur í því að rækta menningarlífið á Suðurlandi. *Hægt er að ná í Einar í síma 480 0100 og netfangið enar@ebkerfi.is.*

HLJÓÐKERFI Í BÍLUM SKIPTIR MIKLU MÁLI

Að hafa gott hljóðkerfi í bílnum skiptir miklu máli. Flestir nýir bílar eru með hágæðahljóðkerfi sem eru með góðum bassa og nóg af hátölurum.

Eldri bílar bjóða ekki upp á sömu gæði þegar kemur að hljómgæðum. Margir skipta um hátalara og láta setja bassabox í gömlu bílana en það kostar þó nokkuð.

Audi A8-bíllinn býður upp á fullkomnasta bílahljóðkerfi heims en það er danska rafeindafyrirtækið Bang & Olufsen sem framleiðir hátalarana í þann bíl. Hljóðkerfið lagar sig að ökuhraða, vindgnaði og dekkjahvini. Í hjarta kerfisins er rúmlega 1.000 vatta magnari sem sendir hljómlist í 14 hátalara sem hver um sig er knúinn sérstökum magnara, þannig er miðlað fyrsta flokks hljóði í hvert einasta sæti bílsins. Hummer-jepinn er einnig gæddur hágæða hljóðkerfi frá Bose. Hummerinn getur verið hávær og getur farið á ótrúlegustu staði og þá er mikilvægt að vera með kraftmikið og stöðugt hljóðkerfi sem að nær að yfirgnæfa óhljóðin sem að koma utan frá.

Hljómsveitin Led Zeppelin lék á Listahátíð í Reykjavík sumarið 1970 sem mörgum er ógleymanleg upplifun.

Löng biðröð myndaðist áður en miðasala á Led Zeppelin tónleikana var opnuð.

Með bómull í eyrunum á Led Zeppelin tónleikum

Þegar hljómsveitin **Led Zeppelin** kom á fyrstu Listahátíð í Reykjavík sumarið 1970 var mikið rætt að hún notaði eitt sterkasta magnarakerfi heims.

Ífrétt sem birtist í Vísi er rætt um að kerfið sé eitt örfárra í heiminum sem er heil 2.000 vött. Þá voru magnarakerfi íslensku hljómsveitanna 100-200 vött. Greinilegt var að miklar áhyggjur spunnust vegna þessa yfirvofandi hávaða sem myndi koma frá hljómsveitinni. Rætt var við talmeina- og heyrnar-sérfræðing sem lagði til að unga fólkið tæki með sér bómullarhnoðra til að stinga í eyrun til að verja heyrn sína á tónleikumunum.

Eftir tónleikana var sagt frá því í Vísi að hljómsveitin hefði lagt talsvert upp úr því að nota öll tvö þúsund vöttin með alls kyns „effektum“. „Þeir félagar sýndu óneitanlega mikil tilprif með leik sínum. Hver þeirra um

sig tók sérstakt sólónúmer. Jimmy Page þandi gítar sinn með fiðluboga aldeilis forkostulega og lék auk þess hugljúfa melódíu á kassagítar. Trommuleikarinn John Paul Jones tók æðisgengið trommusóló, sem stóð í kortér minnst.“

Benedikt Viggósson blaðamaður skrifaði um tónleikana í Vísi og sagði trommusólóid hafa verið stórfenglegt á að hlýða „og allforvitnilegt var að heyra þau furðuhljóð sem Jimmy Page náði fram er hann brá fiðluboga á strengi gítarsins. Þá var söngur og sviðsframkoma Roberts Plant upplifun sem ég hefði ekki fyrir nokkurn mun viljað missa af.“

Stefán Halldórsson skrifaði í Morgunblaðið:

„Hávaðinn var ekki eins mikill og menn höfðu óttast. Fremst í salnum, uppi við sviðið, var að vísu nokkur hávaði, en alls ekki óþolandi. En eftir því sem aftar dró í salnum lækkaði hljóðstyrkurinn, og var hann bara tiltölulega þægilegur aftast í salnum. Magnarakerfi Led Zeppelin var um 1.700 vött að styrkleika, þar af var söngkerfið 900 vött, en þrátt fyrir allan þennan styrkleika fór hávaðinn aldrei upp í óþægilegan styrk. Hljómsveitin Led Zeppelin hefur nefnilega hljóðstyrkinn aldrei meiri en nauðsynlegt reynist. Einn af aðstoðarmönnum hljómsveitarinnar er sérhæfur í hljóðstjórninni, situr við tvö hljóðstilliborð og stjórnar styrkleika hvers einstaks hljóðfæris.“